

DÉLVIDÉK

Verseczi társadalmi és közművelődési vegyes tartalmú hetilap.

Versecz és vidéke magyar nyelvterjesztő egyesületének hivatalos közlönye.

Szerkesztésigazgató: Versecz, Laktanya-utca 105. szám — ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden küldemény és levelezés. A szerkesztőség számára a levelek és egyéb írásbeli közlemények különben özv. Kirchnerné felvételi és rendelési irodájában (az Andrassy-sétány és iskola-utca sarkán lévő Kádics-féle házban) is átvételnek.
Előfizetési díj: Negyedévre 1 frt. 25 kr. — Félévre 2 frt. 50 kr. — Egész évre 5 frt.

Egyes szám ára 10 kr.

Felölös szerkesztő: Porjessy Lajos.

Kiadó-hivatal: Kirchner-féle könyvnyomda Verseczen — ide intézendők a kiadó-hivatalt illető előfizetések, hirdetések és felszólamlások.

Hirdetési díj: A hirdetésekért járó díj legutányosabban számítatik. — Bélyegdíj minden beiktatásért 30 kr. — A nyílt térben egy sor 10 kr. — A hirdetésekért kérjük pontosan megjelölni.

X. évfolyam

Vasárnap 1901. évi november 24-én.

47 szám.

A takarékoság.

Nagyon szomorú napok következtek a magyarra.

Hiába tagadjuk, a nemzeti jóllét minden vonalon csökkenőben van és jövedelmi forrásaink nem hogy szaporodtak volna, de elapadtak. A fogyasztási cikkek ára napról-napra emelkedik. A fa, a hus, a világi-tás mind drágább lett és ha nem közvetlen, de közvetve még ezeken a legszükségesebb szükségleti cikkeken is adózunk a külföldnek.

Hogyne volna tehát nemzeti létünk fő-gondja, miből élünk meg úgy, hogy ne kellessen másra szorulnunk; azaz magyar-ról szólva, a magunk emberségéből? Mert ne tagadjuk, valahányszor rosszul megy a sorsunk, mindig a külföldre panaszkodunk. A külföld nem hitelez, nem veszi a gabonánkat, nem becsüli meg a velünk való üzleti összeköttetést.

Ez nagyban a képe a mi nemzetünk háztartásának. És az egyes emberek háztartásában ennek a kicsinyített képe található meg, mint valami kicsinyítő tükörben, de torz vonalakkal.

A szegénység, a nyomor, a munkanél-küliség fekete árnyvonalai settenkednek e kép háttérében, és az ezektől eredt bűnök és szenvedélyek ködös és szomorú levegője borítja rájuk siralmas hangulatait. Seholy nincs talán annyi küzködve megélt ember, mint nálunk, a ki csak teng-leng, de nem él, pedig csak a rendezett életű kis exis-

tenciák igaz biztosítékai a nemzeti munkálkodásnak és előrehaladásnak.

A jólétben élő emberek csak annyit tesznek legjobb esetben, mint a mennyi kötelességük, a kis emberek azonban, a kik a földi élvezetekből szintén ki szeretnék venni az őket megillető részt, minden erejükkel oda törekednek, hogy jobb módba jussanak és így az előretörés nemes ösztönénél fogva azt a többletmunkát végzik, a mely többletmunka árán terem meg a nemzeti vagyonsodás.

És ez a többletmunka nincs nálunk, mert a sok nélkülözés idejét és kedvét rabolja a különben tehetséges és dologbíró emberek zömének.

Más uton-módon kell tehát megakadályozni a nemzeti elszegényedést. És ennek egy útja van csak: a takarékoság.

Magyarországon legalább is öt millió ember van, a kinek módjában állna minden nap olyan élvezeti cikkeken, melyért a haszon külföldre özőnlük (kávé, fűszer, csemege, pipere stb.) hogy a legkisebb összeget mondjunk legalább is 20 fillért megtakarítani.

Egy kis szallag, egy kis étvágyin-glerő nyenczség volna csak, a miről le kel-lene mondanunk.

És ennek az eredménye óriási össze-gekre szaporodnék; naponként ötmilliószor husz fillér, az az egymillió korona megtakarítás, a mi évenként háromszázhatvanöt mil-lió korona.

Ez a hatalmas összeg az, a mit nekünk hazafias kötelességünk, nyugati műveltségű embereknek, megtakarítani, hogy az a szegény nép, mely keze munkája után él, ne sanyalódjék az általános nemzeti elszegényedés folytán a legérzékenyeb-ben...

Mert hiába, ha rosszul megy a dol-gunk, a szegény parasztnépnek még az a pár fillére se kerül meg pénzben, a mi sóra kell. Elmegy, a mit kap terményeiért, ma-gas kamatra és adóra, meg a drága ru-házatra.

Olyan terményekben gazdag ország-ban, mint hazánk, csodálatos módon rosszul él a földmivelő ember és olyan kevés pénzhez jut, hogy alig telik neki a leg-szükségesebbre; tehát nem költöhet.

Takarékoság nagyban és kicsinyben: ez legyen a jelszó.

Ne adjuk ki drága pénzünket külföldi ringy-rongyra, bezzeg lesz akkor itthon elég belőle, takarítsuk meg, a mit szerezni nem tudunk; jönnek jobb idők, mikor Európa gabonás granáriumát csengő aranyakkal fogják felkeresni a külföldi nemzetek.

A bibliában is a takarékoságra czé-loz a hét kövér és hét sovány esztendő bölcs meséje, mi nekünk sajnos, a sovány esztendőben is meg kell takarítanunk a legszükségesebb kiadásokon felüli össze-geket.

Véssük Magyarország czimerére a ta-karékoság jelszavát és ha így segítünk magunkon, a magyarok Istene is megsegít bennünket.

Tárca.

Az asszony.

— Irta: Tóth Kálmán. —

Legénykorában a megye legkedvesebb, az úri családok legszivesebben látott gavallérja volt. Meg kell adni: sokat adott magára úgy külsőleg, mint modorat illetőleg. Szellemesen tudott tarsalogni, tuzesen udvarolt, míg kedé-lye az egész társaságot bearanyozta, hangja, dala olyan volt, mint a pohár csengése. Szó-val szerették és imádták bohém könnyelmű természetét. Semmit sem vett komolyan, arra képtelen volt.

Egyik megyebálon ismerkedett meg Csor-nay Mariskával, a megye leggazdagabb papá-jának leányával. Az első találkozás után, ugy hajnal felé kijelentette az egész kompánianak, hogy ezt a leányt veszi feleségül. A vidék szép lányai, mamai mosolyogtak rajta:

— Béla, megjárja! felsül, olyan szekérrre kapaszkodik, mely fel nem veszi.

— Fogadjunk, hogy a feleségem lesz.

De ezt is csak úgy mondta, mintha csak egy üveg Cherry vagy Mummól lenne szó.

Ugy látszik, a szerencse kedvezett neki, mert a megyét egy csomó eljegyzési kártya járta be:

Csor-nay Mariska

és

Bihary Béla

jegyesek.

Most azután a családott leányok, mamak vették fel a szálát és szötkék a halót, az int-rika hálóját. Bihary Béla ezen is csak nevetett:

— Elég nagy dongónak érzem magam, majd keresztül szakítom. Hízogtatt neki, húsá-gának, hogy olyan nőt vehet feleségül, kit bá-rokkal kombináltak egybe.

Farsang után megtartották az esküvőt is. Az ifju pár még az nap este nászutra kelt lefelé Olaszországba.

Két hét múlva Bihary távirati uton mon-dott le hivataláról. Hat hét múlva maguk is megérkeztek.

Azonban csodálatos változás történt. A nő és férfi külön lakosztályba vonult, még az ebé-det sem együtt költötték el. A cselédek azt mondták, hogy összeveszték. Az asszony foly-ton sir, a férj pedig lemegy a kertbe, futyul, dudol, oda se néz a bajnak. Az asszony annál keservesebben sir.

Két hét múlt el azóta már, hogy hazajött-tek. Bihary is elúnta a dolgát, eltökélte ma-gát, hogy tovább nem vár, felmegy nejéhez, megmondja neki, hogy ne bolondozzék tovább.

Bekopogtat. Választ nem kap, benyit. Felesé-gét rózsaszín pongyolában, hintaszéken találta. Egy regényt olvasott.

— Szabad?

Az asszony némán intett. Béla mellé ült. Mosolyogva kérdé:

— Mondja, meddig tart ez a komédia még:

— Fog-e ön tölem bocsánatot kérni, de komolyan?

Béla eléje térdelt. Megcsókolta kezét, aztán bocsánatot kért, fogadta, hogy ezután komo-lyan fogja venni a mit mond. S mikor az asz-sony újra kételkedőleg nézett rá elkaczagta magát.

— Béla, maga nem szeret engem, vagyono-mért vett el. Így nem fog tréfálni velem tovább.

Béla atfonta nyakat, a nő azonban lefejté és eltolta magától. A férj égre-foldre esküszik hogy szereti és komolyan veszi. Mariska azon-ban hideg marad, kimerten felel:

— Ha hozományomat szeretted, családott, úgy önt senkinek sem hívják. Távozzék.

Béla arcát elfutotta a harag lángja. Emel-kedett hangon szól nejéhez:

— Ismét ezt hallom: hozományom, pén-zem, vagyonom. Ugy látszik, önnek csupán férjre volt szüksége nagyságos asszonyom. Végez-tünk.

— Helyes. Majd a valóper tárgyalásán ta-lálkozunk. Adiő!

NAPI HIREK

Személyi hír. Várhelyi Ferencz áll. főreáliskolánk köztisztviselői által választott igazgatója tegnap kedves családjával véglegesen városunkba költözött. A legmelegebben üdvözljük.

A magyar korona országai vörös kereszt egylete verseczi fiókjának elnöke f. hó 19-én a közgyűlés ismételt Kehrér Amália úrnőt választotta meg, ki hosszú évek óta az egyesület élén és ily munkodéért legfelsőbb kitüntetésben is részesült már. Ugyancsak ez alkalommal a betegeskedő Kehrér Béla helyett fndó Ambrus Arthur főreál isk. hittanár választott meg az egylet titkarává.

Búcsúlakoma. Seemayer János volt polgármesterünk Versecz orsz. gyűl. képviselőjének tisztelgésére választói f. é. december. hó 1-én búcsúlakomát rendeznek. A részvételi díj ára 3 korona. Az előjegyzési iv a „Neue Wertschetter Zeitung“ szerkesztőségében van letéve.

Erzsébet emlékünnepek. a) Az állami főreáliskolában. Mint az előző években úgy az idén is kegyelettel áldozott állami főreáliskolánk tanári testülete és ifjusága Erzsébet napján néhai nagy királynéknak, Magyarország nagyaszonya áldott emlékezetének. A róm. kath. templomban tartott gyászistenisztelet után a diszteremül szolgáló és fekete drapériával díszített tornaterembe vonult a szép számú és intelligens közönség a tanári testület és ifjuság. Az előtérben fel volt állítva Nagyaszonynunk fehér szobra, mely szinte kivilaglott a fekete háttérből. Az ünnepély a következő sorrendben folyt le: Waldherr József legidősebb tanár, mint a távollévő Várhelyi Ferencz igazgató helyettese üdvözölte a megjelent vendégeket s par szóval ecsetelte az ünnepély célját. Az ifjusági éneklőkar Dr. Szörényi József főreál isk. tanár szakavatott vezetésével mellett gyászeneket zengedezett. Az ünnepi beszédet Perjessy Lajos áll. főreál. isk. tanár tartotta. Szavaltak: Springer Hugó VIII. o. tan. Marschalek János VII. o. tan., és Radak János VIII. oszt. tanulók. — A közönségi polgári leányiskolában is kegyeletes ünnepséget rendezett a megboldogult Erzsébet királyné emlékezetére. Az ünnepély az iskola földszintű vizsgálati termében nagyszámú iskolabarat részvételével folyt le a következő programmal; 1. „Kit szívünk hön olel“ gyászdal, előadja az ifjusági kar. 2. „Erzsébet napjára“ Vargyas Endrétől. Szavalja Matheits Divna III. polg. o. t. 3. „Erzsébet királyné“ alkalmi dal Szabó Xaver F.-től előadja az ifjusági kar. 4. „Erzsébet“ Váradj Antaltól szavalja Muráriu A. IV. p. o. t. 5. „Áldás“ Endrődy Sándortól szavalja Seemayer M. II. p. o. t. 6. „Hymnus“. — A Mayering-féle leányiskolában az ünnepi beszédet Greszler Gyula evang. lelkes tartotta; lélekemelő hazafias szónoklata mély benyomást keltett. Dragits Ly. Szirmay Emma és Mayering Emilia alkalmi költeményeket szavaltak, befejezésül az intézeti novendékek elénekelték a „Könyörgés“ című alkalmi éneket.

Béla kitantorog. Csak annyit szól vissza, hogy várom. Kimegy a szobából saját lakosztályába. Neje utána lopózik a szobákban. A férj leül, fejét márvány asztalára szoritja, érzi, hogy családott nejeben. Csak most érzi igazán, hogy mennyire szereti, hogy az az asszony uralkodik felette. De nem adja meg magát. Minek? Ez a nő szeszélyével kinozza tovább? Válopert inditson, s a világ nevesse ki a hódító Biharyt? Szójkék el orokre idegen országba? Gyavasság! Tollat vesz elő, ír:

Nagyságos asszonyom!

Sok bolondot tettem, de legnagyobb bolondot akkor, mikor feleségül vettem.

Béla.

Egy kis buldog revolvért vesz elő. A szomszéd szobából sikoltva rohan be Mariska.

— Béla! szeretlek, boldog vagyok most, mert látom, hogy komolyan szeretsz, mert meg tudnál halm a te kis feleségedért.

— Ah te kis bohó, te! Látod, ilyenek vagytok ti asszonyok.

És már egymás karjaiban pihentek.

Esküdtbírák. Az 1901 év utolsó negyedében a következők sorsoltattak ki esküdtkeknek: Rendes esküdtkek: Kern F. földbirtokos. Havas T. főreál isk. tanár. Halmos B. főreál isk. tanár. Weifert D. tak pénz. hivatalnok. Nikolaevits G. titkár. Windauer M. kereskedő. Hoffmann S. tak, pénzt. hiv. Kapitány J. ácsmester. Schossberger S. szállító, Kehrér K. földbirtokos. Wassermann H. ruhaárús, Rieger B. magánzó. Zichler R. tak pénzt. könyvelő. Tauber E. f. árus. Dr. Illjits S. ügyvéd. Waigand Gy. földbirtokos. Dr. Rezucha I. vár ügyész. Dr. Szörényi J. főreál. isk. tanár, valamennyien Verseczrel. Bozanciu S. nyugd. körjegyző. Detz S. korcsmáros. ifj. Kremmling F. J. kereskedő, Fehértemplomból. Kehr J. kereskedő, Károlyfalváról. Németh Gy. hentes, Jäger J. földbirtokos. Winkler Gy. tak. pénzt. könyvelő. Detta. Plank A. vendéglős. Dr. Mangiucza E. ügyvéd, Oraviczáról. Devald B. kereskedő. Mészáros J. gazda. Füzér L. gazda, Dezsánfalváról. — Pótesküdtkek: Faul M. kereskedő. Huzsik J. főgm. tanár. Stenadl A. J. kereskedő. Fux P. földmives. Becker A. bortermelő. Stiefl R. ékszerész. Zsutty B. igazgató. Schenk J. igazgató. Hautzmüller J. ipartestületi titkár. Zsiska J. czipész, valamennyien Fehértemplomból.

A délmagyarországi tanítóegylet verseczi fiókjá őszi közgyűlést f. hó 13-án tartotta meg városunkban. Részt vettek benne nemcsak az összes verseczi tanítók és tanítónők, hanem szép számú tanteremtő vidékünkön is. Breduran Miklos elnök megnyitó beszédében kiterjeszkedett a tanítók többfajta életkérdéseire. A nagy tetszést aratott megnyitó után Andrejkovits fehértemplomi tanító tartott ügyes előadást arról, hogy mint tanítja ő a kezdőket olvasni. Wätz Ferdinánd „Utmutatás a Wätz-féle szepirasi vonalrendszerhez“ című értekezést, melyet Elter tanító olvasott fel magyar nyelven — nagy tetszéssel fogadták a tanteremtők és ismételtén kifejezték azon meggyőződésüket hogy ezen vonal rendszer segítségével és használatával, a tanulók írásait igen jól meg lehet javítani, és hogy az a tanító kezében ritka jó segédeszköz. Elhatározták, hogy az értekezést a „Néptanítók lapjában“ és az egyleti közlönyben is közölni fogják. Ezután Milleker B. vezetésére és alapos magyarázatai mellett, gazdag és mintaszerűen berendezett népkönyvtárunkat és a városi múzeumot tekintették meg a tanítók. Millekernek szakszerű és érdekes előadásaiért köszönetet szavaztak. A jövő közgyűlés helyül T.-Kutat tüzték ki. Ezen tanítógyűlés egyike volt a legtanulságosabbaknak.

Nemzeti színészet. A délmagyarországi szinikerület Földessi Sándor igazgatása alatt álló szintársulata hovatovább meghódítja a verseczi intelligens közönséget, mely pedig bizonyos és sok tekintetben indokolt félelemmel tekintett a szini szezon elé, mert a pártusák és a vele járó nehezelmek, apróbb ellenségeskedések, a képviselőválasztás után éppen nem szüntek meg városunkban, és annak sajnos, részben a szintársulat adja meg az arat. Ha mindazok, a kik az előző években támogatták a színészetet, jelenleg bizonyos pártoskodások miatt vissza nem húzódtak volna, úgy az idei szezon — tekintve azt, hogy így is deficit nélküli — egyike lehetett volna a legjobb a legényesebb szini évadoknak. Hál' Istennek azonban van a mi városunkban egy olyan lelkes, hazafias gárda, mely nemzeti színészetünk ügyének pártolását nem keveri össze a politikával és minden tőle telhetőt megtett arra nézve, hogy nemzeti színészetünk ne legyen áldozat. Hogy nem lett az, annak a kivívása bizony nem csekély áldozatkészségbe került. Kár is lett volna, ha a társulat nálunk is úgy megitta volna a levét a pártoskodásnak — mint a hogy az Fehértemplomban történt, mert tény az, hogy leszámítván apróbb hiányokat, Földessi társulata olyan kitűnő erővel rendelkezik és oly jó és teljesen összevágó előadásokat is tud produkálni melyeknek párját már évek óta nem láttuk. — Ujdonság is van elegendő. Ilyen ujdonság volt a mult szombat a „Vörös Talar“ előadása, mely minden tekintetben nemcsak kielégítette, hanem zajos óvációkra is ragadta a publikumot. A darabról nemrégiben hasábszámra írtak a fővárosi lapok, ismertették meséjét és szerepeit méltányolták kellőképpen — s az bizonyos is, hogy ritka dráma tudja oly allandóan lekötni a figyelmet, mint Brioux ezen műve. — Mouzon vizsgálóbíró szerepében Mezei oly magas nívón álló játékkal brillirozott, hogy becsületére vált volna bármelyik fővárosi nagy színháznak is Etcheparet hatalmas drámai erő-

vel mutatta be Pápai és mint minden alkalommal úgy ekkor is kitűnő volt Niczkyné, mint Janette. Vadász azonban valami különös figurát mutatott be a képviselő szerepében olyat, a milyenne a szerző bizonyára nem gondolt. Közreműködtek még Polgár Béla (főügyész.) Köhalmi Andor (törv. széki bíró) azonkívül Madas Pista, a ki az irtoki szerepet sok komikus részlettel elrontotta. — Vasárnap d. u. „A baba“ este „Ocskay brigadéros“ adatott másodsor. — Hétfőn „A bor“ Gárdonyinak ezen mulatságos falusi történetét a mult esztendőben előadta ugyan egy véletlenül idekerült szintársulat, de oly kegyes előadásban, hogy a darab most szinte ujdonságban ment. A közönség igen jól mulatott és bő tapsokkal jutalmazta a szereplőket, kik közül különösen kitűntek Szepesi Szidi az ő remek „Eszterjével“, Gerőfi Ilonka ez a rokonszenves fiatal színésznő „Juli“ szerepében. A férfiak közül: Pápay és Viola. Polgár daczára hogy alakja nem felelt ugyan meg a közönség emlékezetében élő és alacsony tömzsi Göre bíró uram alakjának, igen tetszett és Tukoraival ezzel a ritka jó komikussal sok derűtséget keltettek a közönségben. — Kedden „Kadetskisszony“. Éppenséggel nem lehet panasza a közönségnek abban a tekintetben, hogy a repertoár nem nyújtana sok ujdonságot, hiszen szinte odajutottunk már, hogy az egyik ujdonság rongálja a másikat, az is igaz különben, hogy nem minden ujdonság jelenti am azt, hogy egyszersmind kellemes estét és élvezetet is szerez a közönségnek. mert általánosságban ez az operette bolondság is nem valami nagyon ragadta magával a közönséget Mader karmester ugyan beleszerkesztett a darabba néhány kedves és behízogó dallamot de az egész együttvéve messze hatra marad sok régi ismert operette mögött. Az előadás, leszámítván egyes helyén nem való, a hatást és illuziót csak rontó tulzasokat, meglehetősen jól ment. Lévy teljesen elemében volt fárasztó és nagy ügyességet igénylő tánczait, énekeit többször megismételték. Szepesi ez alkalommal is feltűnt szép toalettjével. Polgár tengerészkapitányának maszkja valamivel megfelelőbb is lehetett volna. Az ideg orvosokat Madas, Köhalmi, Fodor és Tukoray adtak és leginkább a karzat olcsó tapsaira reflektáltak. — Szerdán mint ujdonság a „Höfheherke“ került színre. Ha nem jelezte volna a szinlap, hogy ezt a regényes színjátéknak nevezett excentrikus drámát magyar irodalmunk egyik büszkesége, Bródy Sándor írta, úgy azt hogy ő tőle ered, soha el nem hittük volna, A darab daczára egyes szempén kidolgozott jó magyar nyelven irt hatásos jelenetek, egészében nem tetszett senkinek, mint a hogy az nem is tetszhetett sőt sokszor valóban unalmassá vált. Az egyes szereplők pedig mindent megtettek a siker érdekében, de a darabot megmenteni nem tudtak. Az első felvonás még meglehetősen indult, ambar abban is van egy csomó lélektani képtelenség. Mezei rendkívül rokonszenvesen ábrázolta a puritan kálvinista papot, és nem ő volt az oka, hanem a szerző annak a képtelenségnek, hogy leányt Mariskát (Szilasy Juliska szemelyesítette igen kedvesen) olyan rohamosan odaadta egy előtte teljesen ismeretlen embernek. A főszerepeket Vadász és Pápay, valamint Niczkyné látták el legnagyobbbrészt minden tekintetben kifogástalanul. Niczkyné, ez a ritka szép tehetséggel megáldott drámai művésznő, valóban remekelt, éppen úgy Vadász is az orvos szerepében. Apróbb szerepek jutottak Madasnak, Rónaynak és Vadásznak — Csütörtökön telt haz mellett került színre dr. Béli drámának irt, és operetté vedlett „Katalin“ szinműve, mely tulajdonképen Fejér Jenőnek zenéjéhez formáltatott. A darab kiállítására és a jelmezeken ellen nem tett senki kifogást. Egyes alakok, mint a mindig ügyes és kedves Lévai, mos is elragadó volt, de lerontotta a jó hatást többeknek a szerepnemtudása, az akadozás a karnak minden kritikán aloli harmóniatlan éneke. Nagyon is meglátszott, hogy a darab még sok próbára szorul. A darab zenéje sőt az egyes zenerészek is helylyel közel igen csinosak és egyik másik, pld. a második felvonásban jól is ment. Ez a darab különben ha majd teljesen jól begyakorolják nagy vonzerőt fog gyakorolni az összes délvidéki városokban, mert a társulat mindhárom énekesnőjét Szepesit, Lévait és Soltit is foglalkoztatja. Mind a harman pompás jelmezekben jelentek meg. Szepesi mint a czárné, Lévai mint a graciózu, ügyes, tuzes temperamentumú hadnagy és Solti mint kedves szerelmes leány. A férfiszereplők is

beváltak. — Pénteken zónaelőadásban a „Sviahákok“, tegnap este a „Kis mama“ újdonság ment. — Ma vasárnap d. u. „Ocskay brigáderos“ este „Felhő Klári“. — Hétfőn „Gésák“. Kedden „Bölcső“ (színmű), Szerdán „A szálka“ (vigjáték) és „Pillangó kisasszony“ zenés dráma. Csütörtökön „Szép darinka“ (népszínmű). Pénteken utolsó előadás „Ikre“ operette.

Értekezlet a verseczi kiállítás ügyében. Bajsai Zákó Milán főispánunknak, mint a jövő évben megtartandó ipar- és mezőgazdasági kiállítás védnökének elnöklete alatt a múlt vasárnap a kiállítási nagy bizottság értekezletet tartott, mely alkalommal M a z s á r y Rudolf a végrehajtó bizottság igazgatója jelentést tett az eddig elért eredményről. E jelentés szerint a biztosított összes szubventió (az államtól, testületektől, egyletektől, a várostól stb.) eddig 20.120 K., biztosított térdijak 1680 K., ezenkívül remélhető 4—9000 K. segély. A kiállítás öt csoportjába eddig 100 kiállító jelentkezett. Erkölcsei támogatást nyújtanak a kereskedelmi és iparkamra, Temes vármegye és az orsz. gazdasági egyesület. Ezután Zákó Milán főispán elnök ismertette a kiállítás ügyében a magas kormánytól tett lépéseinek eredményét. Hegedűs kereskedelemügyi Miniszter — a mennyiben az iparkiallítás tényleg létre jön, folyosítani fogja az ígért 10.000 K. szubventiót. Darányi földművelésügyi Miniszter azonban ajánlja, hogy a mezőgazdasági kiállítás 1903-ra halasztassék, mivel a jövő esztendőben P o z s o n y -ban lesz ilyen kiállítás. Ajánlja azonban az elnök főispán, hogy M a z s á r y igazgató, mint a kiállítás ügyeit leginkább ismeri, küldessék fel hivatalos minőségben Budapestre és ott Seemayer János orsz. képviselő közbenjárásával tegye meg a szükséges lépéseket. Hosszabb megbeszélés tárgyát képezte azután, hogy a mezőgazdasági kiállítás mellőzésével megtartsák-e mégis az iparkiallítás. Vajjon meg lesz úgy annak a kívánatos eredménye? Őszintén megvallva az egész értekezlet a legtöbb emberben azt a benyomást keltette, hogy az a nemes tűz és ambíció, melylyel a kiállítás előkészített, nem csak nagyon is lelohadt, hanem bizonyos mély elkedvetlenedés vett erőt éppen a vezető emberekben. A pártoskodás romba döntötte a közérdek iránti közös igyekezetet. Azok a szép remények, melyeket a kiállításhoz fűztünk, a választás után szappan buborékokká lettek és szétpattantak.

M a z s á r y Rezső különben e hét közepén Budapestre utazott és Seemayer János képviselő közbenjárásával megfordult az illetékes helyeken és mint sürgönyzi — meleg fogadtatásra is találtak — ez a körülmény talán segíthet is némileg a dolgon, de bizony reményeink nagyon megcsappantak. Mi és lapunk mindenkör és minden időben a legnagyobb igyekezettel szolgáltuk a tervezett kiállítás ügyét. Tettel és tollal minden tőlünk telhetőt megtettünk érdekében, de most arra a meggyőződésre vezetnek a felmerült jelek, hogy abból a mi kiállításunkból aligha lesz valami. Mi örülnénk azon leginkább, ha rossz proféták lennénk, de a felmerült jelek az általános elkedvetlenedés úgy látszik, nekünk fognak igazat adni. Vederemo.

Meghívó a »Verseczi férfi-dalegyelet« és a fehértemplomi katonai zenekar együttes közreműködésével 1901. december 7-én a »Vigadó«-ban a helybeli ág. h. hitközség javára megtartandó táncmulatsággal egybekötött hangversenyre. Helyárak: Erkély- és az 1.—6. széksorúhely 2 kor., 7—10. széksorúhely 1 kor. 60 fill. a 10 széksortól az ülőhely 1 kor. 20 fill. állóhely 1 korona. Felülfizetések hálásan eloadtatnak, és nyilvánosan nyugtáztatni fognak. Műsor: 1. Mozart »Figaró lakodalma« dalművének nyitánya. Előadja a katonai zenekar. 2. a) »Édes lánykám«, Huber Károlytól. b) »Abschied hat der Tag genommen«, Nessler-től. Előadja a férfikar. 3. »Der Engel«, Éneklő Bienerth Szt. úrhölgy hegedű és zongora kísérettel. 4. »Ase halála«, Grieg Edwárdtól. Előadja a katonai zenekar. 5. Niede Lajos »Szerenádeja«. Vegyes karra zenekari kísérettel. 6. a) »Es ist nicht wahr«, Mattei T.-tól. b) »Dein gedenk ich, Margaretha«, Mayer-Helmund Eríktől. Éneklő Heegn Reinhold úr. 7. »Magyar tánc«, Brahmstól. Előadja a katonai zenekar. 8. Borsay Samu: »Dal, virág és szerelem«, keringője. Vegyes karra zenekari kísérettel. 9. Wagner Richárd: »Tannhäuser fantázia«. Előadja a katonai zenekar. Jegyek előre váltathatók az özv. Kirchner-féle könyvkereskedésben

a hangverseny hetében. A nemes czélú mulatságot a legmelegebben ajánljuk a Nagyérdemű közönség becses pártfogásába.

Mulatságok. Schol az országban nincs egy másik akkora népességű város, a hol anynyi egylet volna, mint minálunk Verseczen, és a hol annyit mulatnának az emberek, mint minálunk. November 30-ára a »Weinproduzenten Gesangverein« hirdet hangversenyt és táncmulatságot; az »Arbeiter Liederkrantz« tagjai közül ma 34 dalár, és 11 dalárnó Fehértemplomba mentek hangversenyezni; ma 24-én a »Gewerbe Sängerbund« tagjai tartanak hangversenyt és táncmulatságot a »Szőlőnyigé«-ben.

Harczerű lövészet. A m. kir. verseczi 7 honvédgyalogezrednek helyben állomásozó 1 zászlóalja legénységével kedden, vagyis folyó hó 26-án harczerű lövészet fog tartatni a »Grosser-Ried-Insolirungs-Canal« mentén, miért is a gyakorló területtel határos földeken mezei munkálatoknak eszközlése a fentemlített időben tiltatik.

Délmagyarországi színikerület elnöke Rónay Jenő főispán a következő felhívást intézte a kerületben levő városok színpártoló közönségéhez: »A Délmagyarországi színikerület választmányának f. évi november 4-én Verseczen tartott ülésében kelt határozatához képest van szerencsém az alábbiakban a magyar színeszet érdekében t. Czimedhez fordulni. A vidéki színeszet körül szerzett tapasztalatok kétségtelenül igazolják, hogy a legjobb indulatú közönség áldozatkészsége sincs arányban azokkal az igényekkel melyeket a közönség a színtársulatokkal szemben támaszt. Így áll ez a kerületünkben most működő társulatra, valamint azokra a társulatokra nézve is, melyek valaha a vidéken a színiügyet szolgálni fogják. Hogy tehát ügyünk érdekében kellő eredményel haladhassunk kitűzött célunk felé: teljes erővel kell azon igyekeznünk, hogy minél jobb, minél tökéletesebb színtársulatot működtessünk kerületünkben, hogy az a közönség legmesszebbmenő igényeit is kielégíthesse. Ámde, hogy ilyen társulatra szert tehessünk, azt viszont a legmesszebb menő támogatásban kell mindenütt részesítenünk, hogy ezáltal lételét biztosíthassuk. Minthogy azonban a közönségnek a színházlátogatás útján tanúsított pártolása sohasem áll arányban a követeléseivel: más minden rendelkezésre álló eszközökkel is munkálkodnunk kell, hogy a szükséges anyagokat előteremthessük. Ez másként, mint társadalmi uton alig lehet, és a mozgalom megindítása a színiügyi bizottságok és színpártoló egyesületek természetes és hazafias kötelességszerű feladata. Azért színpártoló egyesületeket kell alakítatnunk, mindenütt, a hol még a színiügy támogatására alkalmas más tényezők nincsennek, mert csak így biztosíthatunk színeszetünknek állandó támogatást állandó segélyt. Lehetetlen, hogy minden nagyobb helyen, — mint a minők színtársulatunk működési állomásai — ne lehessen évente többször is mulatságokat, műkedvelői előadásokat rendezni Ezek jövedelme, valamint az önkéntes adományok és netáni hagyományok is csak szaporítanak a célunk elérésére oly felette szükséges pénzkészletet, — mely azután a választmányi pénztárban kezeltenék — és a kerületi választmány rendelkezése alatt állana. Mídon tehát t. Czimet ilyen irányu működésre felkérni szerencsém van, kérem, hogy az elérendő eredményről az Elnökséget értesíteni méltóztassék. Végül a fenálló körülményekre való tekintettel addig is, míg a fentebbiekben körvonalozott szervezkedés megtörténik, kérem szíves tudomásul venni, hogy az 1902 évi szeptember hó végéig befolyandó ilyen irányu jövedelmek, — ha színtársulatunk ott működésének ideje előtt, vagy ez idő alatt folynának be: a megkötött szerződés szerint Földesi Sándor szinigazgatót illetik meg. Az 1902. évi szeptember hó vége után, valamint az 1902 szeptember végéig, de a színtársulat ott működése után elért bevételek már a »Délmagyarországi színi kerület« pénztárába lesznek beszállítandók: Nagy-Becskekre. Méltóztassék tehát kérem ilyen irányban eljárni. Nagy-Becskeken, 1901. évi november hó 16-án. Hazafias üdvözléssel: Rónay Jenő elnök.

»Ermelléki első szőlőoltvány-telep« Nagy-Kágya, hirdetését a t. cz. olvasóközönség szíves figyelmébe ajánljuk.

Gyomorbajosok figyelmébe! A szakemberek véleménye szerint, sőt a számtalan hálalairatok nyomán is biztosan állítható, hogy a Brády-féle Máriaczei gyomorzeppek, a gyomorbajoknál, emésztési zavaroknál, főfájásnál felülmulthatatlan jó hatásúak, és azok a kik használták a legfellelengőbb szavakkal dicsérik. A máriaczei gyomorzeppek valóban világhírnek örvendenek, mint kipróbált hatásuk és olcsóságuk folytán, mert kis üveggel 40 kr. nagy üveggel 70 kr-ért párki beszerezheti ezen kitűnő házi szert. Ezen orvosszer bármely gyógyszerárban kapható, de határozottan Máriaczei gyomorzeppek kell kérni, és figyelni a védjegyre, mert vannak hamisítványok is, azoktól pedig órizkedni kell.

Emlékeim cím alatt f. é. november hó végén 10-12 ivre terjedő és 18. képpel illusztrált kötetben kiadom elbeszéléseim azon részét, melyek nagyobbára a természet köréből vett dolgokkal foglalkoznak. Munkám, melyhez Herczeg Ferencz írta az előszót, Singer és Wolfner budapesti cég bizományában fog megjelenni. Tisztelettel kérem t. cz. barátaimat, ismerőseimet és a nagyérdemű közönséget, hogy vállalkozásomat istápolni, és előfizetőket gyűjteni kegyeskedjenek. A könyv ára 2 kor. Az előfizetéseket szíveskedjenek hozzám Verseczre (Laktanya-utca 28.) intézni. Mély tisztelettel Perjéssy Lajos, áll. főreál. tanár, a »Délvidék« szerkesztője.

Irodalom.

Az Olcsó Könyvtárban, a Franklin-Társulat e gazdag sorozatos vállalatában újabban ismét a hazai- és a világ-irodalom szemenszedett gyöngyeiből jelent meg egynéhány, és pedig Arany: »Buda halálának« szép és olvasható kiadása; Shakespeare: »Szent Iván éji álom«-ja, Arany János remek fordításában, melyről azt mondják, hogy a világ-irodalomban ennek a műnek a legszebb fordítása; Sophokles: »Aljas« Csiky Gergely kitűnő fordításában és az ő becses jegyzeteivel. Végül a finnek világszerte kedvelt novellairójának, Ahó Jánosnak »Ujabb forgácsok« ezimű műve Az Olcsó Könyvtárt tudvalevőleg Gyulai Pál szerkeszti, azzal a szigorú kritikával és gondossággal, melyet a közönség megszokott tőle. A Franklin-Társulat pedig minden új füzettel igazolja, hogy olcsósága mellett szép és olvasható kiadásban is adhatók az irodalom kiváló alkotásai.

Vasuti menetrend.

Érvényes 1901. október 1-től.

Fehértemplomból érkeznek:

4:49 reggel, 11:15 délben, 5:37 este.

Temesvár felé indul:

4:54 reggel, 11:20 délben, 5:54 este.

Temesvárról érkeznek:

8:27 reggel, 4:20 délután, 10:23 este.

Fehértemplom felé indul:

8:37 reggel, 4:34 délután, 10:33 este.

Becskekről érkeznek:

10:39 délelőtt, 9:39 este.

Becskek felé indul:

5. — reggel, 2:38 délután.

Pancsováról érkeznek:

7:37 reggel, 5:28 délután.

Pancsova felé indul:

8:45 reggel, 6:20 este.

Lugosról érkeznek:

8:04 reggel, 5:41 este.

Lugos felé indul:

3:23 reggel, 1:36 délben.

Budapestre beérnek a Verseczről direkt összekötöttésvű vonatok 1:25 d. u. 7:40 este 7:15 reggel Budapestről indul és Verseczre direct összekötöttésvű van este 7 óra, este 10:10 (uj), reggel 8.15, d. u. 2.30.

Nyilttér.

Férfiak ingyen kapnak

olyan új találmány orvosságát, mely az elvesztett erőt újra meghozza. Próbacsomagot s egy száz oldalos könyvet postán, jól becsomagolva, ingyen kapják mindazok, a kik érte irnak. Ez a legbambulatra méltóbb csodaorvosság, mely megmentett ezeket a kik fiatalkori kihágások folytán nemi bajokban, szifiliszben, valamint elvesztett férfierőben szenvednek. Ez okból elhatározta az intézet, hogy egy ingyen csomag orvosságot magyarázó könyvvel együtt mindenkinek ingyen küld. Ezzel a haziorvossággal a baj otthon gyógyítható, s mindazok, a kika fiatalkori kihágásokból származó nemi bajokban szellemi elgyengülésben, vagy kronikus bajokban szenvednek, otthon gyógyíthatják magukat. Ez a gyógyszer közvetlenül azokra a szervekre hat, a hol a megerősödés szükséges csodálatos eredménnyel gyógyítja az évek óta tartó betegségeket. Öreg, fiatal egyaránt irhat a State Medical Institutnak az alant jelzett címre, a honnan a csomagot rögtön elküldik. Az intézet leginkább azokat akarja megmenteni, akik kezelés céljából az otthonukat nem hagyhatják el. A próbacsomag megmutatja, hogy mily könnyen kigyógyíthatók ebből a rettenetes bajból otthon. Az intézet kivételt nem tesz. Mindenki irhat érte bárholon magyarul, mire titoktartás mellett postafordultával egy ingyen csomag orvosságot kap magyarázó könyvvel együtt. Irjon még ma. A csomag olyan szépen be van csomagolva, hogy a tartalmát senki sem fogja meg tudni. A levelet így kell címezni: State Medical Institute, 6903 Elektron Building, Fort Wayne, Ind., Amerika. A levelek mindig bérmentesítendők.

Búcsúszó.

Igaz szívből eredő búcsúszónkat és egyszermind legmélyebb köszönetünket fejezzük ki ez alkalommal, midőn hivatásunk elszállít e városból és Szarvasra költözködünk át mindazon mélyen tisztelt vendégeink és barátainknak, kik verseczi működésünk alatt pártolással és rokonszenvükkel elhalmoztak.

Kérjük tartsanak meg ezentúl is jó emlékezetükben, mint mi is mindenkor a legkedvesebben fogunk visszaemlékezni e szép városra és annak tisztelt lakóira.

Mély tisztelettel
Szarvas, 1901. nov. 20.

Garai testvérek
szállodások.

TROPON tápláló és erősítő szer, a legjobb és legolcsóbb fehérnyé-készítmény, kapható a következő alakokban:

TROPON por-alakban, a hus legtáplálóbb része tiszta fehérnyé, ételekhez keverve tápláló erejüket sokszorosán fokozza.

VAS-TROPON egyesíti magában a vas vércépző és a fehérnyé izomerősítő hatását. A vérszegénység, sápadtság, ideggyöngeség legjobb orvosszere.

TROPON-CACAO a legtáplálóbb reggeli ital, tiszta fehérnyé, ételekhez keverve tápláló erejüket sokszorosán fokozza.

TROPON-GYERMEKTÁP-LISZT a legértelmesebb és legmegbízhatóbb gyermektáplálék. Egyedüli igazi pótszere az anyatejnek. Nagy Tropón (fehérnyé) tartalma következtében tápláló ereje nagyobb, mint minden más tápláló.

Kaphatók minden gyógyszerertében.

Özv. Kirchner J. E.-féle műintézet

Verseczen

(cégtulajdonos Kirchner Ernő)

ajánlja magát minden a szakmájába vágó munka jutányos, izléses és gyors kivitelére.

Egy svajcezi csoda.

Az alant jegyzett czég utánevét mellett küld minden szemlencnek, legyen az bármely osztályú, a kereskedői világban még nem létezett árban

csak 3 koronáért

vámmentesen 1 kitérésű 24 óra jaratú órárt, 3 évi jótállás mellett.

Ezenkívül kap ez órának minden egyes megrendelője egy aranyozott, finom falással összeállított láncot ingyen hozzásomagolva. Ha az óra meg nem felel ugy szívesen kicseréljük, esetleg az órszeget visszaszármatatjuk. Egyes egyedül kapható a

Svajcezi óra-nagyraktár-vállalatnál Basel-Horbürg (Svajcz.)
Bebizonyítható hogy sok ezer ily órárt a legnagyobb melegegedésre szállítottunk.

Fontos gyomorhajosoknak!

Étvágytalanság, gyomorhajos, undorodás, fejfájás, és rossz emésztést stb. azonnal meglehet szüntetni az ismert

Brady-féle Máriaczei gyomorcseppekkel.

Minden gyógyszerertében kapható.

Sok ezer köszönő és elismerő irat.

Ára egy üvegnek használati utasítással 40 kr. kettős üveg 70 kr.

Központelárúsítás: **Brady E.** gyógyszerertár a »Magyar Királyhoz.« Bécs I.

Hamisításoktól óvakodjunk, figyeljünk a „védjegyre“ és az *Alma* aláírásra.

Figyeljünk arra, hogy az igazi **Máriaczei gyomorcsepp** üvege 40. és 70 kr., míg a hamisított sokkal olcsóbb, rendszerint 35 krral vesztegetik.

Almát és körtét

nemes faju téli gyümölcsöt szállítok utánvétellel bérmentetlenül.

szercsika, jeges, ranett és böralmát 2 frt. —
óriás almát 3 frt. —
császár körtét 2 frt. 50 kr.

100 darabonként.

Perlesz Fülöp

Budapest, Teréz-körút 26.

11.488 szám. — 1901.

Felhívás.

Popovits Péter, Nikaschinovits Szilárd, Milutinovits Markó, Mayer János, Balzin János, Bozu Sándor, Cszmadia József Fedor Juon, Novakov Toma, Planka Tivadár, Pipeszku Miklós és Virzbiczky Fülöp, 1865 évben született állítaskoteles szökevények a védtörvényi utasítás 80 §-ának 6 pontja értelmében felhívatnak, miszerint a sorozóbizottság elé való vezetése végett mielőbb, de legkésőbb folyó évi december hó 31-ig a katonai ügyosztályúal jelentkezzenek.

Verseczen, 1901 évi november hó 17-én

Weifert főjegyző.
polgármesteri helyettes.

10949 szám. — 1901.

Hirdetmény.

A Kanacscky Vazul elhalálása és Dr. Hadzsi Szilárd lemondása folytán 1897 évi augusztus hó 23.ától s illetve 1899 évi márczius hó 5-től számítandó megbízással a II. kerületben megürült két törvényhatósági bizottsági tagsági hely, továbbá az Enzmann Lipót elhalálása folytán 1899 márczius hó 5-től számítandó megbízással az V. kerületben megürült egy thb. tagsági hely betöltése céljából a város törvényhatósági bizottsága folyó évi november hó 15-én 198/10.949 sz. alatt ho-

zott közgyűlési határozatával a választás napját f. é. december hó 8 napjára tűzvé ki, a választás helyéül a II. kerület részére a városháza nagy üléstermet, az V. kerület részére pedig a községi népiskola épületét allapította meg, s végre választási elnökül a II. kerület részére Koszirovits Iván th. főjegyző urat, az V. kerület részére pedig Bodry Mihály tanácsnok urat küldte ki.

Miről a választók, a kiknek névjegyzéke f. é. december hó 1-től kezdve a városi jegyzőségél közzemlére ki lesz téve, ezennel azonnemejegyzés mellett értesítettük, hogy a szavazás az 1886 évi XXI. t.-cz. 39 szakasza értelmében a kitűzött napon d. e. 9. órakor kezdődik, és d. u. 4 órakor végződik. Ezen idő eltelte után a szavazásnak többé helyen nincsen.

Választható minden irni és olvasni tudó, választó, tekintet nélkül arra, hogy melyik választó-kerülethez tartozik.

A szavazás szavazatlapokkal történik.

Egy szavazatlap a II. kerületben csak két nevet, az V. kerületben pedig csak egy nevet tartalmazhat; az esetleg utólirott, vagy olvashatlanul irott nevek figyelembe nem vétetnek.

A választás helyén fegyverrel vagy bottal megjelenni tilos.

A választási bizottság ugyanazon törvényes védelemben részesül, mint az országgyűlési képviselő-választás alkalmával működő bizottság.

Végül megjegyeztetik, hogy a II. kerületben megválasztott két thb. tag közül annak a megbízási ideje, a ki leghőbb szavazatot nyert, 1899 évi márczius hó 5-től lesz számítva.

Versecz, 1901 évi november hó 20. án.

Weifert Károly főjegyző.
polgármesteri helyettes.

Szülőoltványok

szokványminőségben.
A legkiválóbb 42. bors- és csemegefajokban fajtiszta, teljes jótállással.

Élőkerítés.

Élőkerítésű események és magvak
Uradalmaknak, községeknek három évi törlesztésre is adatik.

Óriás tövis, igen gyorsan fejlődő sövénynövény. Ez az egyedüli, melyből oly örökös kerítés nevelhető pár év alatt, rendkívül esékely kiadással, melyen nemhogy ember, de semmiféle állat, még az apró nyulak sem hatolhatnak át. Minden rendeléshez rajokkal ellátott útítési és kezelési utasítás mellékeltek. Ezer esemete elég 200 méterre. — Ára 6 frt. Óriási jövedelmet biztosító voltánál fogva, ennek tenyésztése számos gazdasegben az utóbbi időben rendkívül elterjedt.

Színes fénynyomatu főárjegyzék ingyen és bérmentve küldetik minden rendelési kötelezettség nélkül. Az árjegyzésen kívül még egy olyan könyvet kap ezzel, ki azt címére ingyen és bérmentve küldetni kéri, mert nincsen az a ház, vagy család, a hol annak tartalmát hasznára ne fordítanak, városban, falun, pusztán, gazdag vagy szegény családnál egyaránt. Így meg azoknak is igen nagy érdekében áll, kik rendelni semmit nem akarnak, mert benne számos oly közlemények foglaltatnak, melyek mindenkinek nagy szolgálatot tesznek. Cím: „Érmelléki első szülőoltvány-telep“ Nagy Gábor Nagy-Kágya u. p. Székelyhid.

Mesés

Hihetetlen!

olcsók a mi általánosan kedvelt és sok elismerés által kitüntetett 10-féle órai különlegességünk és

Finom Nickel-Remontoir kitérésű szerkesztve, 36 óras, legjobb gépezettel. Kr. 5.—

A kedvelt Roeskopf féle Nickel-Anker-Remontoir. 8.50

Fekete-az-el-Remontoir 3 azél. Fedellel. 7.50

Fehér fém, kettős fedel és aranyz-llel. 7.40

Goldin-Remontoir, 3 Goldin Fedellel. 7.50

Óriási Nickel-Anker Legjobb Ezüst-Remontoir kettős aranyz-llel. 10.—

Ditto, hölgyeknek. 8.50

Legjobb Anker-Ezüst-ferfőra 3 ezüst fedellel. 9.—

Ditto, Tula-Ezüst. 13.—

Ditto, Tula-Ezüst. 15.—

Minden óra legalább három darab fajnoki vételnel, vámmentes. Kedelmények vagy az összeg előleges beküldése után esetleg utánvétellel rögtön utnak inditnak. Cseire megengedtetik. Óráink elismert olcsó arai igen sok óras és kereskedőnek jó és biztos jövőjének elősegítői.

Kommen S. és tsa. Bassel (Schwajcz.)

Órák nagyraktára.

Főüzlet: Brogenz (Vorarlberg.)

Leveldj 25, levelezőlap 10 fillér.